

לב לכישלון. קוראים לזה גרפיקה, עיבודי מחשב. בסך הכל, המחשב הוא כלי כמו כל הכלים, ואם הצייר והיוצר שולט על המחשב, זה לא שונה משאר הכלים. אבל אסור לתת למחשב - לגולם - לקום על יוצרו. זה כבר לא בסדר, כי לא רואים אדם מאחרי המחשב. אין נשמה בציורים האלה".

דוד גולדשמידט

"הפכתי למחנך של אלפי ילדים, וזה מחייב"

"אלי וגולד קומיקס", הפך מזמן למותג מוביל, והספרים היוצאים בזה אחר זה, הופכים לכותרים מבוקשים ביותר. בכל ספר משתדלים היוצרים, לתת עליה שיש בה מסר חינוכי, לצד ידע היסטורי על תקופה מסוימת בעם ישראל. כך יצאו בזה אחר זה הספרים המצליחים, "גלגולה של מזוזה", "סימן חיים", "בין שתי טיפות", ו"סוד המטמון העתיק". את הצייר גולד, לא רבים מכירים, אך לכבודו הוא מוכן לענות בשמו המלא, הלא הוא ר' דוד גולדשמידט הי"ו. "אני לא דברן גדול, אלא שתקן" - אומר לנו ר' דוד גולדשמידט ("גולד") "אני מצייר וזה הדיבור שלי". ובכל זאת, בוא ננסה: איך אתה רואה את העבודה שלך? גולדשמידט: "לאחרונה הייתי ב'קידוש' באחת השבתות, ושם נפגשתי עם תלמיד חכם שאני מכיר, ושוחחנו קצת. משהו הגיע ושאל אותי עלי: 'מי זה?' והוא השיב בטבעיות, 'זה הרב'ה של הנכדים שלי'. אז קלטתי, שלמרות שאני לכאורה צייר, אני בעצם 'מחנך' של אלפי ילדים וצעירים, וזו כמובן אחריות גדולה. האחריות מחייבת. צריך להיזהר מאוד".

מה הפירוש להיזהר? גולדשמידט: "להיזהר לזכור תמיד, שזו לא רק פרנסה, אלא ללמד ילדים, וצריך להיזהר לעשות את זה נכון. צריך להיזהר גם מגאוה, כי מי שמתגאה, עושה את זה לא נכון. 'כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל' - וכמו שאומר התרגום, לקנות נכסים. יכולת הציור היא נכס מאת ה', וכמו כל דבר הוא סייעתא דשמיא, וצריך לעבוד עם זה נכון".

במשך השנים יצרת מאות דמויות. איך אתה מצליח לא לחזור על עצמך?

גולדשמידט: "זה לא כל כך פשוט... לפעמים מתלוננים עלי שציירתי דמות, שהיא קצת דומה לדמות שהופיעה באחד הספרים הקודמים... אני חושב שזה קורה כמעט לכל צייר שמצייר הרבה. סך הכל יש לך את הסגנון שלך, אז דברים יוצאים קצת דומים לפעמים, אבל אני כמובן משתדל לתת איפיונים שונים, ובדרך כלל אין תלונות, ברוך ה'".

אתה עובד עם מחשב או מעדיף להסתדר בלעדיו? גולדשמידט: "את כל הציורים של כל הסדרה אני מצייר ביד, בשחור לבן, ולא נעזר במחשב בכלל. אבל את הצביעה עושה ר' אלי, שותפי ורעי הסופר, והוא כן צובע במחשב".

כשאתה הולך ברחוב, מתנפלים עליך ילדים? גולדשמידט: "לא מתנפלים, ולא מבקשים חתימות כי זה לא מקובל אצלינו, אבל בכל זאת, מסובבים ראש ואומרים אחד לשני: 'הנה הוא, תראה, זה גולד'. מתרגלים לזה". הסיפורים שלך מתרחשים באזורים שונים, בתקופות שונות. איך אתה מצליח לבנות את הרקע בצורה אמינה כל כך?

גולדשמידט: "חסדי ה', אני רואה סייעתא דשמיא כל פעם ופעם. אני מתחיל לצייר סיפור, ופשוט לא יודע מאיפה להתחיל, והנה נוצר פתאום פתח, ואתה מרגיש שיש סייעתא דשמיא, והכל זורם. אנחנו נעזרים בכל מיני תמונות עתיקות וכדומה, אבל להפוך את זה לחי ותוסס - זו כבר סייעתא דשמיא כפשוטה. אני לא מכיר דרך אחרת".

את הספר של "הגולם" יצרת לבד. מרגישים שזה שונה? גולדשמידט: "אני שמח לעבוד עם שותפי ורעי ר' אלי, כמו שאמרתי. הסיפור של הגולם, הוא סיפור עתיק. ציירתי אותו לפני הרבה שנים, לפני שבכלל הכרתי את הסופר אלי. לאחרונה, משום מה, עלה הרעיון לעשות מזה ספר, ומשמים הובילו אותי לעשות את זה. לכל זמן ועת לכל חפץ. בעקבות הגולם מפראג, שהוא סגנון שונה מאד מהסידרה של "אלי וגולד", אני עומד להוציא בקרוב בע"ה ספר על הגולם מחולם".

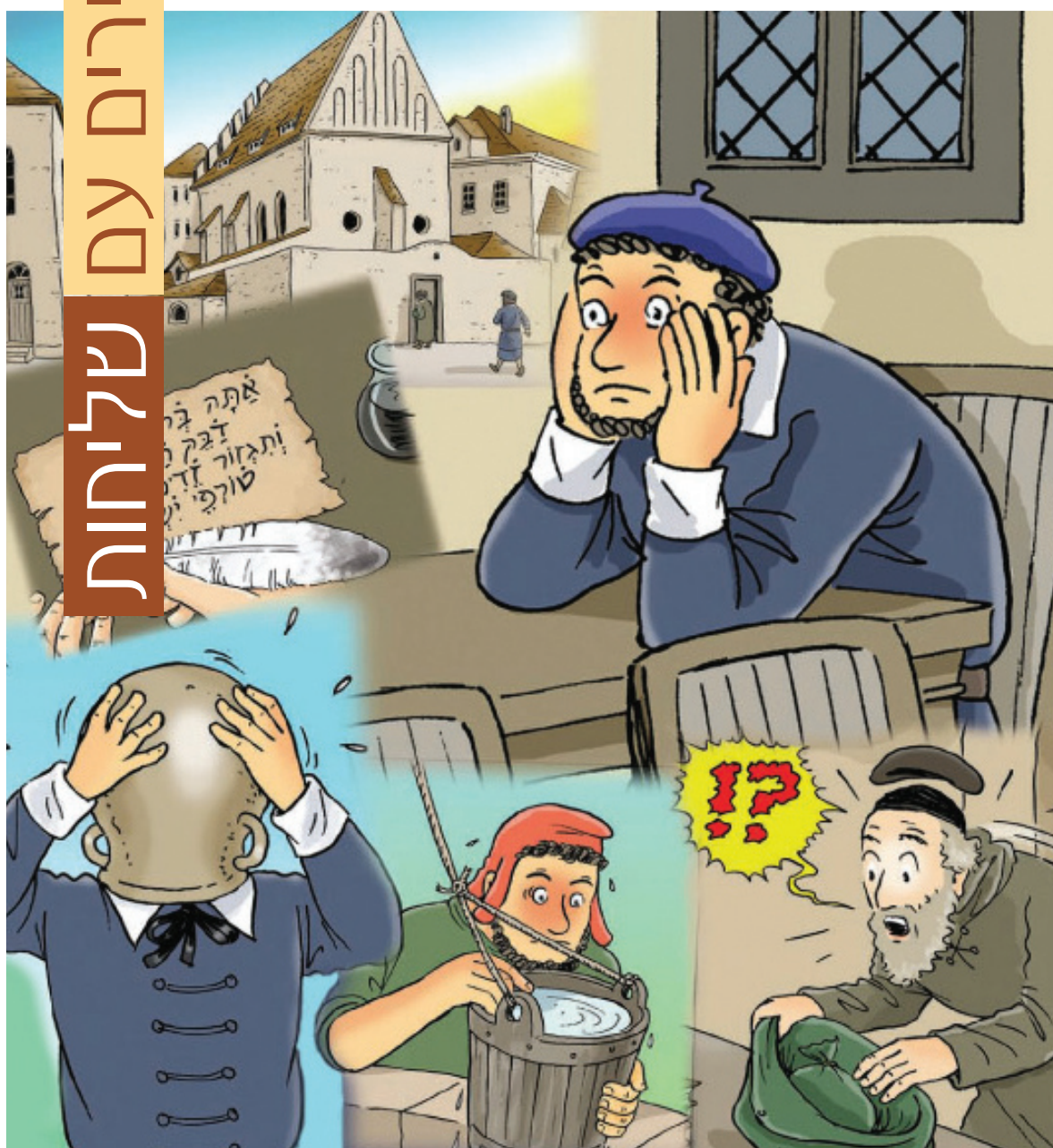
דוד ביכמן

"הילדים נהנים ומקבלים מושגים תורניים"

הר"ר דוד ביכמן, הוא ללא ספק, מהציירים האהובים ביותר על ילדי ישראל.

סידרת "הקומיקס התורני" שהוא הוציא, יחד עם עמיתו הסופר ר' מרדכי חלמיש, כוללת את הספרים על בית המקדש - "אלחנן וחיים עולים לירושלים", ו"אלחנן וחיים שמחים

ציורים עם שוליות

ציור של דוד גולדשמידט

בירושלים", מהספרים המצליחים ביותר בעולם הקומיקס. בנוסף לשני הספרים המצליחים על בית המקדש ועבודותיו, באים עוד שלושה ספרי קומיקס הקשורים לחגי ישראל: הגדת "אלישמע ואפרים יוצאים ממצרים" - ספר על הגדה של פסח, אשר הפך לספר חובה בכל בית יהודי, "מיכה והורקנוס נלחמים באנטיוכוס" (חנוכה), ו"ילדי שושן מנצחים את המן" (פורים).

בימים אלו הוציא ביכמן, את "דוד בן ישי" - ספר ראשון מתוך שניים, על חייו של דוד המלך עליו השלום. בקרוב, הוא אומר, ייצא הספר השני שיקרא "דוד מלך ישראל" ואשר יעסוק בתקופת חייו השניה של דוד המלך ע"ה, לאחר שהומלך למלך על כלל ישראל.

דוד ביכמן: "קשה לתאר במאמר עיתונאי, את הקושי שעומד בדרכו של צייר שיוצר קומיקס. כל מי שרוצה, מוזמן להגיע אלי לסטודיו, אפשרי גם בשעות הלילה המאוחרות, ולראות את ערימות ה'סקיצות' בשלבים השונים של העבודה. כדי ליצור קומיקס ברמה טובה, אתה חייב לעבור כמה שלבים - החל מיצירת הדמויות, דרך סקיצה שמבטאת את הרעיון, העתקה בשחור, ולאחר מכן צביעה - כשלעיתים, בשלב כלשהו מתברר, שיש צורך בתיקון רציני, והעבודה רק מתחילה מחדש..."

קשה קשה, אבל בכל זאת אתה מוציא ספר חדש כמעט מדי שנה... ששה ספרים ועוד היד נטויה, בלי עין הרע! ביכמן: "המזל שלי הוא שיש לי, בסייעתא דשמיא, הרבה תמיכה מסביב. זה מתחיל במשפחה, שתומכים ומסייעים ומתחשבים, ונותנים לי את המרחב הנפשי ואת הזמן ליצור ולצייר. זה ממשיך בידידי ורעי אהוב נפשי, הרב מרדכי חלמיש, שיועד גם לפרגן כשצריך ולא רק להעיר ולתקן... וכמובן, למאות ההורים והילדים שמתקשרים אלי, לפעמים רק כדי להגיד תודה ולפעמים לשאול שאלה או שתיים על החומר. קיבלתי גם הרבה מכתבים, וזה מחמם את הלב, כך שהקשיים מתנדפים ונעלמים".

"באחד המקרים סיפר לי הרב חלמיש, על ילד בן 10 שגילה ידע מפליא בנושאי בית המקדש. הרב'ה בחיידר היה המום, עד שנודע לו, שהילד פשוט קרא את שני הספרים של "אלחנן וחיים". הוא היה המום עוד יותר, כששמע שאיש לא נתן לילד פרס על זה, ודרש לראות את הספרים בעצמו! כך הבין אותו

דוד גולדשמידט

"לאחרונה הייתי ב'קידוש'

באחת השבתות, ושם

נפגשתי עם תלמיד חכם

שאני מכיר, ושוחחנו קצת.

מישהו הגיע ושאל אותו

עלי: 'מי זה?' והוא השיב

בטבעיות, 'זה הרב'ה של

הנכדים שלי'. אז קלטתי,

שלמרות שאני לכאורה

צייר, אני בעצם 'מחנך'

של אלפי ילדים וצעירים,

וזו כמובן אחריות גדולה.

האחריות מחייבת. צריך

להיזהר מאוד"